

Dosarul nr. 3ra-1597/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. P.Harmaniuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mezgust-Com” împotriva Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău cu privire la eliberarea actelor întocmite la efectuarea controlului și care au stat la baza emiterii prescripției,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 13 iulie 2017, SRL „Mezgust-Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău solicitând obligarea Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău de a elibera actele întocmite la efectuarea controlului din 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016. Totodată, a solicitat ca în cazul inexistenței actelor solicitate, anularea prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016 ca fiind un act ilicit.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 26 decembrie 2016, de către angajații subdiviziunii teritoriale a Direcției municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău a fost efectuat un control la secția de fabricare a mezelurilor al SRL „Mezgust-Com” de pe str. Uzinelor, 15, mun. Chișinău. La momentul efectuării controlului nu au fost întocmite anumite acte. La 12 ianuarie 2017, după efectuarea controlului menționat, Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău, prin intermediul medicului veterinar de sector, a înmănat prescripția seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016, cu prescrierea: suspendarea temporară a Autorizației sanitar-veterinare de funcționare nr. SP2203 din 26 noiembrie 2014, eliberată pentru secția de fabricare a mezelurilor de pe str. Uzinelor, nr. 15; sistarea livrărilor în rețeaua de desfacere, comerț și alimentației publice a produselor neconforme sau de calitate suspectă; -stoparea recepției materiei prime cu scopul procesării și fabricării mezelurilor.

Reclamantul a afirmat că prin cererea din 28 februarie 2017, adresată Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău a solicitat prezentarea actelor conform cărora a fost emisă prescripția seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016 și a fost efectuat controlul. Prin răspunsul nr. 285 din 28 martie 2017 li s-a comunicat că la momentul efectuării controlului au fost depistate neconformități foarte grave de ordin igienic și tehnologic. Totodată, a indicat că pârâtul consideră prescripția ca fiind un act administrativ care are putere juridică și dreptul de a contesta acest act sau a solicita anumite acte, nu poate fi realizat, deoarece cererea este tardivă. Astfel, nefiind de acord cu răspunsurile Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor mun. Chișinău și a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, la 13 aprilie 2017, a depus în adresa Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat o plângere. Prin răspunsul nr. 1306/ot4-82 societatea a fost informată despre faptul că, examinarea plângerii respective nu ține de competența Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău reprezintă o subdiviziune a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care se subordonează Guvernului Republicii Moldova. Drept urmare, la 18 mai 2017 a depus în adresa Cancelariei de Stat plângerea privind acțiunile ilicite ale organelor de control, iar prin răspunsul nr. 36-04-4877 din 21 iunie 2017 a fost informată despre faptul că în adresa Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor s-a expediat recomandarea privind efectuarea unui control intern cu privire la legalitatea controlului efectuat la data de 26 decembrie 2016. Concomitent, s-a recomandat să se adreseze în instanța de judecată, conform prevederilor Legii nr. 131 din 08 iunie 2012.

Totodată, a indicat că la 18 mai 2017 s-a adresat cu cererea prealabilă către organul de control, Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău, prin care a solicitat eliberarea actelor emise la momentul efectuării controlului din 26 decembrie 2016 conform prevederilor art. 2, 3, 4, 5, 5¹, 8, 19, 20, 21, 24, 28, 29, 29¹ și 31¹ ale Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08 iunie 2012, însă nu a primit nici un răspuns.

Prin încheierea din 13 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost refuzat în primirea cererii de chemare în judecată, iar prin decizia din 02 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost casată încheierea din 13 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu restituirea în instanța de fond la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a restituit cererea de chemare în judecată în partea pretenției cu privire la anularea prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016; nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată în partea pretenției cu privire la obligarea eliberării actelor care au fost întocmite la efectuarea controlului din data de 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016.

Prin încheierea din 12 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a primit spre examinare acțiunea SRL „Mezgust-Com” împotriva Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău cu privire la eliberarea actelor care au fost întocmite la efectuarea controlului din data de 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr.0011012 din 26 decembrie 2016.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție cererea de chemare

în judecată depusă de SRL „Mezgust-Com” împotriva Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău cu privire la eliberarea actelor care au fost întocmite la efectuarea controlului din data de 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr.0011012 din 26 decembrie 2016.

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Mezgust-Com”, s-a casat hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Mezgust-Com” și s-a obligat Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău să elibereze SRL „Mezgust-Com” actele de bază, care au stat la efectuarea controlului din data de 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016.

La 30 iulie 2018, Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea. Însă prima instanță corect a conchis că obiectul de examinare al prezentei acțiuni se rezumă la obligarea eliberării actelor care au fost întocmite la efectuarea controlului din data de 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016, altfel spus, furnizarea informației.

Conform prevederilor relevante speței ale art. 2 din Legea contenciosului administrativ, art. 10 alin. (1)-(3), art.16 din Legea privind accesul la informație, cererea SRL „Mezgust-Com” nr. 196 din 28 februarie 2017 urma să fie soluționată de către Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării și anume până la data de 23 martie 2017 inclusiv.

În contextul prevederilor art. 21 alin. (1) și (3) lit. c), d) și e) din Legea privind accesul la informație, art. 14 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ art.22 alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informație, recurentul a menționat că SRL „Mezgust-Com” a dispus de dreptul de a contesta inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia (Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor mun. Chișinău) și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor) în termen de 30 de zile de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcare, adică în termen de până la data de 24 aprilie 2017 inclusiv.

Prima instanță corect a evidențiat faptul că, dreptul SRL „Mezgust-Com” de a contesta inacțiunea furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, prevăzută de lege nu s-a materializat prin depunerea cererii respective în interiorul termenului menționat, cererea prealabilă nr. 513 fiind depusă în adresa Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor mun. Chișinău tocmai la data de 18 mai 2017. Astfel, în opinia recurentului, prima instanță corect a constatat că, SRL „Mezgust-Com” a omis termenul de 30 de zile, stabilit de Lege, pentru a contesta inacțiunea furnizorului de informații pe cale extrajudiciară.

Pornind de la prevederile art. 16 alin. (1) și (2), art. 17 alin. (1) lit. a) și b) din Legea contenciosului administrativ, art. 23 alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informație, recurentul a indicat că prima instanță de judecată corect a constatat că,

dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, în cazul din speță depunând cererea prealabilă la 18 mai 2017, termenul de o lună curge de la data când acesta trebuia să primească răspunsul la cererea prealabilă și anume din data de 31 mai 2017, acest termen expirând la data de 29 iunie 2017. În opinia recurentului, SRL „Mezgust-Com” a omis termenul de prescripție atât la etapa atacării pe calea extrajudiciară a acțiunilor furnizorilor de informații, cât și la etapa judiciară, omițând în același timp să solicite repunerea în termenul de adresare în instanță în modul stabilit, fapt care a determinat adoptarea soluției de respingere a acțiunii pe motivul omiterii termenului de prescripție.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 10 iulie 2018, Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău a declarat recurs la 30 iulie 2018, ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău și va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea.

Colegiul relevă că prima instanță corect a determinat că obiectul litigiului dedus judecății se rezumă la obligarea pârâtului de a elibera actele întocmite la efectuarea controlului din 26 decembrie 2016 și au stat la baza emiterii prescripției seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016, adică furnizarea informației.

Astfel, în rezultatul controlului din 26 decembrie 2016 la secția de fabricare a mezelurilor al SRL „Mezgust-Com” din str. Uzinelor, nr. 15, mun.Chișinău, a fost efectuat un control. Drept urmare a fost emisă prescripția seria PR nr.0011012 din

26 decembrie 2016, conform căreia s-a prescrip: -suspendarea temporară a Autorizației sanitare-veterinare de funcționare nr. SP2203 din 26 noiembrie 2014 eliberate pentru secția de fabricare a mezelurilor din str. Uzinelor, nr.15;-sistarea livrării în rețeaua de comerț și alimentație publică a produselor neconforme sau de calitate suspectă; -stoparea recepției materiei prime cu scopul procesării și fabricării mezelurilor (f.d.8).

Art. 34 alin. (1), (2) al Constituției Republicii Moldova statuează că dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 1 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, prezenta lege reglementează: a) raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație; b) principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații; d) drepturile solicitanților informației; e) obligațiile furnizorilor de informații în procesul asigurării accesului la informațiile oficiale; f) modalitatea apărării dreptului de acces la informație.

Art. 4 alin. (1) din Lege prevede că oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale, iar conform art. 6 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Conform art. 5 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, subiecți ai prezentei legi sunt furnizorul de informații și solicitantul informației.

Art. 10 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 statuează că persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație.

Conform art. 11 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informație; 3) să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei și securității naționale; 4) să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul reliefă că la 28 februarie 2017 de către SRL „Mezgust-Com” a fost depusă o cerere către Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău, înregistrată cu nr.196, prin care a solicitat eliberarea în conformitate cu legislația în vigoare a actelor emitente conform cărora a fost efectuat controlul din 26 decembrie 2016 și a fost emisă prescripția seria PR nr. 0011012 din 26 decembrie 2016 (f.d.9).

Concomitent Colegiul notează că la 28 februarie 2017, SRL „Mezgust-Com” a înregistrat o plângere la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, iar prin răspunsul nr. 01-6/688 din 30 martie 2017 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, i-a comunicat rezultatele examinării. Totodată, s-a indicat că de către SRL „Mezgust-Com” nu a fost depusă nici o contestație(f.d.10).

La 13 aprilie 2017, SRL „Mezgust-Com” a depus în adresa Cancelariei de Stat, Oficiul Teritorial Chișinău, o plângere prin care a solicitat întreprinderea măsurilor de rigoare în privința ilegalităților comise de Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău, iar după caz sesizarea organelor judiciare (f.d.14-17).

Prin răspunsul nr. 1306/OT4-82 din 26 aprilie 2017 s-a comunicat SRL „Mezgust-Com” precum că controlul de legalitate efectuat de către Oficiul Teritorial Chișinău nu se răsfrânge asupra actelor emise de autoritățile publice centrale, având în vedere că obiectul sesizării nu se referă nici la controlul obligatoriu și nici cel facultativ, efectuat de către oficiile teritoriale, întrucât Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău reprezintă o subdiviziune a unei autorități publice centrale care se subordonează Guvernul Republicii Moldova (f.d.13).

Răspunsul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 36-04-4877 din 21 iunie 2017 denotă că în adresa Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a fost expediată o recomandare privind verificarea internă a legalității controalelor efectuate conform art. 31¹ din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 (f.d.18).

Conform art. 13 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, modalitățile accesului la informațiile oficiale sunt: c) eliberarea copiei de pe documentul, informația solicitată (de pe unele părți ale acestora); e) expedierea prin poștă (inclusiv poșta electronică) a copiei de pe document, informație (de pe unele părți ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informației într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectivă.

Conform art. 16 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

În contextul normelor citate și pornind de la faptul că cererea SRL „Mezgust-Com” privind furnizarea informației a fost înregistrată la 28 februarie 2017, termenul de soluționarea acesteia în temeiul art. 16 alin.(1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, a expirat la 23 martie 2017, circumstanță evidențiată de prima instanță. Or, din textul cererii înregistrate la 28 februarie 2017 se distinge solicitarea SRL „Mezgust-Com” adresată Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău privind furnizarea informației.

Prin răspunsul Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău nr. 285 din 28 martie 2017, SRL „Mezgust-Com” i s-a comunicat precum că în rezultatul controlului din 26 decembrie 2016 a fost întocmită prescripția (nr. 0011012) cu indicarea neconformităților, care a fost adusă la cunoștință SRL „Mezgust-Com”, fapt confirmat prin semnătura directorului și ștampila companiei. Totodată, a fost informată despre faptul că a avut dreptul, conform art. 14,16, 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, de a contesta actul administrativ în termen de 30 de zile de la data comunicării actului. Drept urmare, Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău a considerat cererea SRL „Mezgust-Com” ca fiind depusă tardiv (f.d.7).

Conform art. 21 alin. (1), (3) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: c) încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație; d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate.

Conform art. 22 alin. (1), (2) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. Conducerea furnizorului de informații și/sau organul ierarhic superior al acestuia va examina contestările solicitanților de informații în decurs de 5 zile lucrătoare și va informa în mod obligatoriu petiționarul despre rezultatele examinării în decurs de 3 zile lucrătoare.

În circumstanțele expuse, Colegiul subliniază că reclamantul, cu toate că nu a primit informația solicitată, în termenul legal nu a contestat pe cale extrajudiciară răspunsul din 28 martie 2017 nici la conducerea furnizorului de informații, Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău și nici la organul ierarhic superior, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Or, termenul limită în acest sens fiind până la data de 24 aprilie 2017 inclusiv.

În consecință, Colegiul deduce că prima instanță corect a stabilit că termenul de contestare pe cale extrajudiciară pentru reclamant ar fi fost până la 24 aprilie 2017 inclusiv.

Conform art. 23 alin. (1), (2) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă. Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească.

Rezultând din prevederile legale enunțate, se distinge că reclamantul dispunea opțional de câteva posibilități de a contesta acțiunile furnizorului de informații, în speță a pârâtului și anume: de a contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului sau de a ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.

După cum s-a indicat *supra* reclamantul nu a contestat pe cale extrajudiciară inacțiunea furnizorului de informații și respectiv urma să depună o acțiune în instanța de contencios administrativ competentă cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Rezultând din prevederile art.23 alin.(2) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, sesizarea instanței de judecată, având în vedere faptul că reclamantul nu a utilizat calea extrajudiciară de soluționare a litigiului, urma a fi efectuată în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească.

Colegiul reține că, răspunsul furnizorului de informații a fost primit de către reclamant la data de 28 martie 2017, dar acțiunea în instanța de judecată a fost depusă de către reclamant abia la data de 13 iulie 2017 adică cu depășirea termenului de o lună expres prevăzut de art.23 alin.(2) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Astfel, Colegiul constată că concluziile instanței de fond privind tardivitatea acțiunii sunt corecte și urmează a fi menținute.

Colegiul punctează că la 18 mai 2017 SRL „Mezgust-Com” s-a adresat Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău cu o cerere prealabilă, înregistrată sub nr. 513, prin care a solicitat eliberarea unor acte în conformitate cu legislația în vigoare și anume: delegația de control; lista de verificare (cu mențiunea înregistrării în registrul de stat al contoarelor); nota de motivare a controlului; actele de expertize științifice (în cazul stabilirii neconformităților foarte grave); procesul-verbal de control; notificarea (validată de instanța de judecată competentă de validare a prescripției de suspendare). Concomitent, a solicitat de a fi eliberată informația și actele obligatorii unui control de stat în conformitate cu legislația în vigoare în cel mai restrâns termen (f.d.6).

În acest sens, Colegiul apreciază ca fiind justă constatarea primei instanțe precum că dreptul SRL „Mezgust-Com” de a contesta inacțiunea furnizorului de informații pe cale extrajudiciară nu s-a realizat în interiorul termenului, deoarece cererea prealabilă a fost depusă abia la 18 mai 2017. Or, SRL „Mezgust-Com” într-adevăr a depus la 18 mai 2017 o cerere prealabilă către Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău, prin care solicită acte de la Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău, indicând expres actele solicitate (f.d.6).

În altă ordine de idei, Colegiul notează că depunerea cererii denumită ca fiind prealabilă la 18 mai 2017 nu prezintă relevanță, în condițiile în care, pe de o parte, contestarea prealabilă în sensul Legii privind accesul la informație este facultativă, iar, pe de altă parte, fapt corect reținut și de prima instanță, SRL „Mezgust-Com” a omis termenul de a contesta inacțiunea furnizorului de informații pe cale extrajudiciară.

Tot aici Colegiul menționează că, de fapt, solicitările din cererea datată cu 28 februarie 2017 și solicitările din așa numită cerere prealabilă din 18 mai 2017 coincid, doar că în ultima cerere petiționarul a indicat concret actele solicitate, pe când în prima cerere le-a generalizat.

Respectiv, Colegiul statuează că cererea prealabilă din 18 mai 2017 având același conținut urmează a fi tratată ca o cerere repetată a celei din 28 februarie 2017 și drept consecință, termenul în care reclamantul urma să întreprindă acțiuni în apărarea drepturilor sale prin contestarea acțiunilor furnizorului de informație fie la conducerea acestuia, fie la organul ierarhic superior, fie în instanța de contencios

administrativ urmează a fi calculat având data de reper 28 martie 2017, dată când a fost primit răspunsul furnizorului de informații și nu data de 18 mai 2017 după cum a interpretat reclamantul și instanța de apel.

Aici Colegiul reiterează prevederile art. 21 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, conform cărora acțiunile furnizorului de informație pot fi contestate atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

În corolar, Colegiul învederează că cererea de chemare în judecată depusă la 13 iulie 2017 de către SRL „Mezgust-Com” a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție, împrejurare stabilită corect de prima instanță, or, legislația în vigoare stabilește exhaustiv termenele de adresare în instanța de judecată, circumstanțe detaliate anterior.

Concomitent Colegiul profilează că în cadrul examinării cauzei pârâtul a invocat tardivitatea acțiunii, inclusiv și în cererea de recurs, recurentul a insistat la faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

De altfel, reclamantul nici nu a solicitat repunerea în termen de adresare în instanța de judecată, în condițiile în care imposibilitatea îndeplinirii actului în termen urmează a fi motivate.

Art. 17 alin. (5) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 statuează că persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen în condițiile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Corelând dreptul de acces la justiție cu termenele stabilite de legiuitor în sensul apărării unui drept pretins a fi încălcat, Colegiul reliefă că accesul liber la justiție este un principiu fundamental ce guvernează sistemul de drept, astfel că, statul garantează faptul că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești împotriva actelor ce violează drepturile și interesele sale. Însă, totodată, apărarea drepturilor încălcate prin intermediul acțiunii civile este limitată în timp de legiuitor, încât nu orice persoană care deține un drept subiectiv civil are posibilitatea de a se adresa în instanța de judecată cu o acțiune oricând aceasta consideră de cuviință. În ceea ce privește punctul de început al termenului, acesta este în mod normal data sesizării instanței competente (Poiss împotriva Austriei, pct. 50; Bock împotriva Germaniei, pct. 35), cu excepția cazului în care sesizarea autorității administrative constituie o condiție prealabilă pentru sesizarea instanței, caz în care termenul poate include durata procedurii administrative preliminare obligatorii (König împotriva Germaniei, pct. 98; X. împotriva Franței, pct. 31; Kress împotriva Franței (MC), pct. 90). Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a menționat că respectarea condițiilor de admisibilitate atunci când sunt îndeplinite acte procedurale constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Rolul pe care îl au termenele de prescripție este unul deosebit, interpretat fiind prin textul preambulului Convenției care proclamă preeminența dreptului ca fiind parte a patrimoniului comun al Statelor contractante.

Cu referire la constatările instanței de apel precum că prin prisma prevederilor art. 17 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cererea de chemare în judecată depusă la 13 iulie 2017, este depusă în termen, deoarece SRL „Mezgust-Com” nu ar fi primit răspuns la cererea din 18 mai 2017, Colegiul menționează că la caz sunt aplicabile prevederile Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Prin cererile depuse SRL „Mezgust-Com” pretinde eliberarea unor acte, adică furnizarea informației. Respectiv termenul de adresare în instanța de judecată urmează a fi calculat prin prisma prevederilor art. 23 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, fapt detaliat *supra*.

Mai mult ca atât, în virtutea caracterului special al Legii privind accesul la informație sub aspectul procedural al examinării litigiilor, inclusiv față de Legea contenciosului administrativ, prevederile Legii speciale respective prevalează în cadrul aplicării și se completează de dispozițiile Legii contenciosului administrativ, doar în măsura în care acestea nu contravin Legii speciale.

Or, promptitudinea controlului judiciar trebuie privită în primul rând prin prisma termenului de sesizare al instanței, de o lună, care stabilește un just echilibru între posibilitatea efectivă a celui interesat de a determina revizuirea unei limitări a dreptului la informații și o exercitare cu celeritate a controlului. Termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ în astfel de litigii este de o lună, iar momentul de la care curge diferă în dependență de faptul dacă reclamantul a parcurs sau nu procedura prejudiciară facultativă, prevăzută la art.21 alin.(1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000. De altfel, dacă reclamantul a parcurs această procedură, termenul curge din momentul în care a fost comunicat răspunsul conducerii furnizorului de informații și/sau organului superior al acestuia, iar dacă nu a primit răspuns, de la data la care trebuia să-l primească, adică la expirarea a 8 zile lucrătoare de la depunerea contestației contextul prevederilor art. 22 alin.(2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

În consecință, Colegiul conchide că prima instanță corect a constatat SRL „Mezgust-Com” a omis termenul de contestare a acțiunilor furnizorilor de informație atât la etapa prejudiciară, cât și la etapa judiciară, însă, totodată, nu a solicitat repunerea în termen. Or, repunerea în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului imperativ.

Din considerentele expuse *supra* și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept în raport cu circumstanțele cauzei, iar prima instanță prin aplicarea corectă a normele de drept pertinente litigiului dedus judecății a constatat tardivitatea acțiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat, va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.442, art.444, art. 445 alin.(1) lit. f), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Direcția Municipală pentru Siguranța Alimentelor Chișinău.

Se casează decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare de judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mezgust-Com” împotriva Direcției Municipale pentru Siguranța Alimentelor Chișinău cu privire la eliberarea actelor întocmite la efectuarea controlului și care au stat la baza emiterii prescripției.

Se menține hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic